

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

No1
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 442 sahifa,
5-yanvar, 2026-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapijanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalarini tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari nomzodi (PhD)
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the Editorial Board of the newspapers "Yangi Uzbekiston" and "Pravda Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences (PhD)

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

“Maktabgacha va maktab ta’limi” jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta’limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo'yicha
ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Talabalarda tolerantlikni shakllantirish zarurati va samaradorligi.....	28
Bafayev Muxiddin Muxammadovich	
Muhandislik grafikasi bo'yicha raqamli kompetensiyalarni shakllantirishda grafik dasturlardan foydalanish metodikasini yaratish	34
Axmatova Asila Akmaljon qizi	
Investigation on the Efficacy of Pedagogical Approaches in Virtual Learning	37
Burkxonova Zarafuz Qobilovna, Makhmudov Shaxboz Muzzafarovich	
The Role of Input And Interaction in Second Language Acquisition.....	40
Dilorom Poyonova	
Muhandislik yo'nalishida kartografiya fanini integratsiyalashgan holda o'qitish	45
Kazakbayeva Muxabbat Turabayevna	
Incorporation of Moocs Into the Digital Educational Framework for the Development of Professional Speech Culture.....	49
Kudrat-Zoda Kamola Alisherovna	
Pedagogical Strategies for Enhancing Students' Creative Thinking Throughout the Learning Process	52
Makhmudova Ugiyoy Baxtiyarovna	
Kognitiv yondashuv asosida bo'lajak o'qituvchilarning media savodxonligini rivojlantirish	57
Mirzayeva Mayramxon Zaynobiddinovna	
Transformatsion yondashuv asosida bo'lajak o'qituvchilarning sun'iy intellekt savodxonligini rivojlantirish.....	61
Mirzayeva Ziyoda Uktamjonovna	
Maktabgacha yoshdagi bolalarni tanqidiy fikrlashga o'rgatish	65
Qurbonboyeva Gulnoza Mahmud qizi	
An Online Service that Integrates Up-To-Date Content From Well-Known Mooc Platforms	68
Rakhimberdiyev Rustam Abdunasirovich, Abdurahmonova Osiyo Jahongirovna	
The Fourth Phase of Distance Education: Integrated Technologies and Moocs	71
Rahimberdiyev Rustam Abdunasirovich, TaranenkoTatyana Viktorovna	
Gamifikatsiya orqali iqtidorli o'quvchilarning o'quv motivatsiyasini oshirish	74
Rustamova Manzura Mirkamolovna, Xaytbayeva Malika Qobil qizi	
Boshlang'ich ta'lim fanlarini didaktik o'yinlar orqali tushuntirish	77
Rustamova Manzura Mirkamolovna, Shomaxsudova Diyora Dilshod qizi	
O'smirlar orasida alkogolizm, giyohvandlik va toksikomaniya profilaktikasi	80
Sh. F. Mustafayeva	
Educational Physics Experiments: Methods and Didactic Strategies for Developing Critical Thinking in Students	85
Turayev Alimjan Bahriddinovich	
The Problems of Remote Learning Technology and Global Trends in University Education Development.....	88
Tursunov Begzod Sherzodovich, Shukurova Madina	
A Case Study of Humanities Disciplines Using Massive Open Online Courses as a Resource for Blended Learning.....	91
Tursunov Begzod Sherzodovich, Eshkabilov Kodirali Davlatmurovich	
Modern Education and Training Practices for Future Dentists	94
Turumova Marjona Bahodirovna	
Kommunikativ yondashuv asosida nutqiy kompetensiyani shakllantirish.....	98
Tuxtayeva Mehriyo Shavkatovna	

Maktabgacha ta'lim jarayonida mutaxassislik fanlarini o'qitishda zamonaviy pedagogik yondashuvlar: amaliy muammolar va ularning innovatsion yechimlari	102
<i>Xabibulayeva Shaxrizoda O'ktam qizi</i>	
Maktabgacha ta'lim yo'nalishi talabalarda nutq o'stirish darslari orqali Soft Skills ko'nikmalarini rivojlantirishning nazariy pedagogik psixologik asoslari	106
<i>Xoldarova Mubina Qudratbek qizi</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida rivojlantiruvchi muhit va uning turlari	110
<i>Xolmirzayeva O'g'iloy Murotali qizi</i>	
Развитие компетенций студентов-биологов в изучении языков	114
<i>Абдуллаева Нигора Курбановна</i>	
Формирование интереса и повышение эффективности школьного урока физической культуры	118
<i>Мукимов Олим Эргашевич</i>	
Incorporation of Massive Open Online Courses Into the Higher Education Framework	122
<i>Rakhimberdiyev Rustam Abdunasirovich, Nasrullayev Javlonbek Ta'atjonovich</i>	
Совершенствование инновационной методики социально-педагогической деятельности будущих педагогов в полилингвальной среде с использованием искусственного интеллекта	125
<i>Хужаниязова Гузаль Юдашевна</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kreativ faoliyatini xalq og'zaki ijodi asosida rivojlantirish	130
<i>Abduraximova Muxabbat Allayevna</i>	
Boshlang'ich sinf matematika darslarida o'rganiladigan nostandart masalalar	133
<i>Karimova Kunduz Ruzibayevna, Yo'ldosheva Tojigul Ulug'bek qizi</i>	
Video-marketingning iste'molchilar jalb qilinishiga ta'siri: Tiktok va Youtube misolida.....	138
<i>Rustamova Ma'mura Asqar qizi</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning kognitiv jarayonlarini diagnostika qilish	141
<i>Shorustamboeva Shahnoza Ulug'bekovna</i>	
The use of Visualization Technology as a New Trend in Teaching the English Language	144
<i>Tursunoy Ortiqova</i>	
Didaktik drama asosida kasbiy kompetensiyalarni shakllantirishda narrativ yondashuvning asosiy tushunchalari tahlili.....	149
<i>Xolbayeva Dildora Azizovna, Sadiyeva Shaxnoza Xusanovna</i>	
Tibbiyot oliy ta'lim muassasalarida biokimyo fanini o'qitishda work-based learning metodikasini qo'llash ..	153
<i>Mamadaliyeva Zarina Raxmat qizi</i>	
Bo'lajak shifokorlarni tibbiy amaliyotga tayyorlash metodikasini takomillashtirish.....	156
<i>Murtazayeva Nasiba Komiljonovna</i>	
Autizm spektri buzilishi bo'lgan bolalar uchun inklyuziv ta'limni tashkil etish	159
<i>Xusnidinova Saodat</i>	
Muloqot madaniyati asosida liderlik fazilatlarini shakllantirishning samarali usullari	163
<i>Djumayeva Dildora Isroilovna</i>	
Integrating Quizlet, Kahoot, and Padlet Into Vocabulary Instruction: An Experimental Study With Undergraduate Philology Students.....	167
<i>Inoyatova Umida Boxadir kizi</i>	
Advantages and Disadvantages of Teaching Students Via Competent Based Approach in Order to Improve Their Listening and Speaking in Finland	171
<i>Abdukhakimova Kamola Akmalovna, Rahmatova Mohijahon Ahmad qizi</i>	
Kimyo ta'limida iqlim o'zgarishlariga oid ilmiy ma'lumotlar asosida qaror qabul qilish kompetensiyasini rivojlantirish	175
<i>Akbarova Saidaxon Rustamovna</i>	
Tibbiyot oliy ta'limida pediatriya talabarlari klinik fikrlashini rivojlantirishda muammoli ta'lim metodlarining roli.....	180
<i>Atadjanova Shaira Xalilovna, Umardulov Muxtorali Islomkulovich</i>	

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS	Individual ta'lim muhiti asosida bo'lajak maktabgacha ta'lim tarbiyachilarini kasbiy-metodik tayyorlashni takomillashtirish..... 185 Azamatova Dildora Shuxrat qizi
	Boshlang'ich ta'lim-tarbiya tizimida raqamli ta'limni joriy etishning innovatsion yondashuvlari va samaradorlik omili..... 189 Babayeva Dilnoz Xaydarovna
	O'qish savodxonligini oshirishda xalqaro tadqiqotlarning o'rni (PISA va PIRLS) 192 Barakayeva Shahnoza Fazliddin qizi
	Yosh rahbarlarda boshqaruv stressining namoyon bo'lishi va boshqaruv faoliyatiga moslashuv muammolari: ta'lim tizimi sharoitida psixologik holat tahlili..... 195 Djavgarova Dilfuza Shuxrat qizi
	Sun'iy intellekt va katta ma'lumotlardan foydalanish asosida oliy ta'lim muassasalarida boshqaruv samaradorligini oshirish strategiyalari..... 199 Duvlayeva Nozigul Xolmuxammad qizi
	Enhancing English Learners' Pronunciation Through AI-Based Language Applications..... 203 Egamova Munisa Khakim kizi
	Maktab ta'lim tizimining dars jarayonlarida elektron qo'llanmalardan samarali foydalanish..... 208 Kodirov Akbar Shuxratovich
	Improving the Methodology of Teaching Biochemistry in Medical Higher Education Institutions Through Virtual Laboratory Tools 213 Mamadaliyeva Zarina Rakhmat kizi
	O'smirlarda kommunikativ tolerantlik muammosining nazariy-metodologik asoslari..... 218 Mirsidikova Aziza Mirvohidovna
	Boshlang'ich sinf o'quvchilarining sog'lom turmush tarzini tashkil etishning nazariy asoslari 221 Muxtorova Xusnidaxon Abdug'oprovna
	Improving the Theoretical and Methodological Foundations for Integrating Generative Artificial Intelligence Technologies Into English Language Teaching in Higher Education 226 Nigmatova Nozimakhon Ulugbek kizi
	Maktabgacha ta'lim va oila hamkorligi: zamonaviy yondashuvlar va ilmiy asoslar..... 229 Omondavlatova Diyora Otabekovna
	Oliy ta'lim muassasalarida iqtidorli talabalarning ilmiy va ijodiy kompetensiyalarini aniqlashga yo'naltirilgan axborot tizimini yaratish 233 Ovxunov Iqboljon Abdunabiyevich, Ro'zimatova Saidaxon Abdivoxiid qizi
	O'quvchilarni o'zbek xalq og'zaki ijodi namunalari vositasida vatanparvarlik ruhida tarbiyalash pedagogik muammo sifatida..... 237 Qodirqulov Nodirbek Hamroqul o'g'li
	Oliy ta'lim tizimida talaba-qizlarning kasbiy, madaniy va kommunikativ faoliyatlarini samarali tashkil etish 242 Qurbonova G. M.
	Kasbiy tayyorgarlik jarayonida refleksiv yondashuvning metodologik asoslari 245 Raxmatova Shaxnoza Oybek qizi
	Inkluziv ta'limda pedagogik diagnostika: maxsus ehtiyojli o'quvchilarning o'quv yutuqlarini baholash 248 Norqobilova Rayxona Davlatovna
	Maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachilarining umummadaniy kompetensiyalarini rivojlantirish texnologiyalari..... 252 Saidova Nigora Olimovna, Jo'rayeva Nilufar Rustamjon qizi
	Pedagogical Strategies for Enhancing Students' Creative Thinking Throughout the Learning Process 254 Shaymatova Aziza
	Dasturiy-metodik majmuani ishlab chiqish bosqichlari hamda pedagogik talablar..... 259 Soliyeva Gavharoy Yodgorjon qizi
	Nutq kamchiliklarini bartaraf etishda maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarda pedagogik metod va o'yinlarning samaradorligi 265 Suyarova Orzigul Sodiq qizi

Yoshlarni nikohga tayyorlashda shaxsiy omillar va psixologik yetuklik.....	269
<i>To'xtamatova Nargizaxon Abdullayevna, Buranova Sevara Sa'dullayevna</i>	
O'zbekiston umumiy o'rta ta'lim tizimida rahbarlarning liderlik kompetensiyalarining hozirgi holatini diagnostika qilish	273
<i>Taylakova Dilnoza Norbekovna, Latifova Mavjuda Xurramovna</i>	
Ta'limga o'qib tushinishni sun'iy intellekt bilan integratsiya qilish imkoniyatlari va pedagogik strategiyalari.....	276
<i>Umarov Bahrom Norboyevich</i>	
Talabalar mobilligi jarayonida pedagogik qo'llab-quvvatlash mexanizmlari.....	281
<i>Xabibullayev Alimardon Xidoyatillayevich</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarni tayyorlashda kompetensiyaviy yondashuvning roli va ahamiyati.....	286
<i>Yo'ldosheva Iqbol Bekbo'lsin qizi</i>	
Boshlang'ich sinflarda chet tilini o'rganishning ahamiyati va undagi zamonaviy yondashuvlar	289
<i>Yaqubjonova Mohlaroyim Abdumalik qizi</i>	
O'smir shaxsida refleksiyaning shakllanishida ota-ona munosabatlarining ta'siri	292
<i>Yulchiboyeva Dilfuza Ergashevna</i>	
Boshlang'ich ta'limda geymifikatsiya orqali til kompetentligini rivojlantirish.....	297
<i>Zokirova Sohiba Muxtoraliyevna, Nurmuhammedova Dilshoda Zaynobiddin qizi</i>	
Профессиональная этика педагога высшего учебного заведения	302
<i>Журабекова Хабиба Мадаминовна</i>	
Ortodontiyada mioterapiya: miogimnastik dentoalveolyar apparatlarni qo'llashning taqqoslama tavsifi	305
<i>Tursunov Begzod Sherzodovich, Sayfulayeva Aziza Anvarovna</i>	
Музейная педагогика на уроках воспитания в средней школе: методика включения музейных практик в процесс обучения и воспитания подростков	308
<i>Умрихина Виктория Игоревна</i>	
21st Century Dental Innovation Technologies: An Overview	314
<i>Khojimurodov Burkhon Ravshanovich</i>	
Цели и задачи педагогических систем, основанных на конструктивизме в общеобразовательных школах	317
<i>Шарипова Шахноза Шавкат кизи</i>	
Способы повышения мотивации учащихся при изучении русского языка.....	321
<i>Эшонкулов Хамрокул Маматкулович</i>	
Yosh sportchilarda jismoniy tayyorgarlikni rivojlantirishda funksional mashqlarning ahamiyati.....	326
<i>Aminov Botir Umidovich</i>	
Nutqiy faoliyatda fikr va til tizimlari.....	330
<i>Axmedova Muyassar Xadimatovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarga xorijiy tilni o'rgatish psixologiyasi.....	333
<i>Axmedova Muyassar Xadimatovna, Halimova Gulasal Xamroqulovna</i>	
10–12 yoshli tennischilarda texnik tayyorgarlik samaradorligini oshirish uslubiyati	336
<i>Axmedova Nafisa Isaxodjayevna</i>	
Bo'lajak pedagoglarda hayotiy ko'nikmalarini shakllantirish masalalarining ilmiy tadqiqi.....	340
<i>Axunbabayeva Shaxnoza Shuxratovna</i>	
Musobaqa oldi bosqichida tennischilarning maxsus jismoniy sifatlarini kompleks mashqlar yordamida rivojlantirish uslubiyati.....	345
<i>Azamatom Abdullo Isaxo'ja o'g'li</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda tadqiqotchilik faoliyatini rivojlantirishda zamonaviy yondashuv	349
<i>Choriyeva Durdona Anvarovna, Po'latova Mahfuza To'liqin qizi</i>	
Xorij olimlari tadqiqotlarida mustaqillik sifatini rivojlantirishga oid yondashuvlar	354
<i>D. A. Saliyeva</i>	
Milliy adabiyot namunalari yordamida talabalar tanqidiy tafakkurini rivojlantirishning didaktik imkoniyatlari	358
<i>Eraliyeva Dilnoza Oybek qizi</i>	

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS	Oliy ta'lim tizimida tyutorlik institutini rivojlantirishning dolzarb masalalari 362 Kandaxarov Zafar Ishratovich, Tajibayeva Komila Taxirjonovna
	Integrating Communicative and Task-Based Approaches in English Language Teaching Within a Learner-Centered Framework 366 Madinabonu Farkhodova
	Kichik maktab yoshidagi o'quvchilarda ijobiy munosabatlarni shakllantirish usullarining ijtimoiy-psixologik xususiyatlari 370 Mirsaitova Guzal Baxodirovna
	Ta'limda sun'iy intellektdan foydalanish imkoniyatlari 373 Mamatova Dilnoza Bekpo'latovna
	7-sinf biologiya kursini o'qitishda o'quvchilarning metodologik savodxonligini shakllantirish 377 Mirzayeva Nigoraxon Ibrohimjon qizi, Azimov Bekjon Ibrohimjon o'g'li
	10–12 yoshli belbog'li kurashchilarini o'quv-mashg'ulot jarayonida koordinatsion qobiliyatlarni takomillashtirish 380 Mirzoqulov Sh. A.
	Pedagog xodimlarning malaka-mahoratini oshirish – samaradorlik omili 384 Musurmonova Mariya Burxonovna
	Maktabgacha ta'lim tashkiloti va oila hamkorligini tizimli yondashuv asosida boshqarishning pedagogik mexanizmlari 387 Muxamatova Gulmira Erkinjon qizi
	Zamonaviy o'zbek tilida so'z tartibi va sintaksis xususiyatlari 392 Narimova Gulnora Abdumannonova
	Ilmiy va innovatsion boshqaruv yondashuvlari orqali o'quv jarayoni samaradorligini oshirish texnologiyalari 396 Norbo'tayev Baxtiyor Abduraximovich
	Boshlang'ich sinf o'quvchilarida algebraik fikrlashni rivojlantirishda mental arifmetikaning o'rni va roli 400 Nurillayev Samad Safarovich, Qodirova Nilufar
	Bolalarning sportga oid ta'lim-tarbiya madaniyatini shakllantirish omillari va yo'nalishlari 405 Ochilov Jonibek Abdo'xomid o'g'li, Rishad Badayev
	Raqamli ta'lim jarayonida pedagoglarning AKT va media savodxonligini oshirish bo'yicha samarali metodik yondashuvlar 408 Rashidov Sherzod Abdirayimovich
	Didaktik o'yinlar yordamida o'quvchilarning ona tiliga doir bilimlarini mustahkamlash 413 Raxmataliyev Sherzod
	Bosh harflar ramzga aylanganda: monogrammaning zamonaviy grafik dizayndagi ahamiyati 416 Sheraliyev Sanjarbek Karimberdiyevich
	Ta'limning raqamli transformatsiyasi sharoitida o'quvchilarning o'quv-biluv faoliyatini faollashtirish usullari 420 Xakimova Yoqutxon Toxirjon qizi, Tursunova Saida Soliyevna
	Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini tayyorlash jarayonida noverbal muloqot kompetensiyasini shakllantirish metodlari 423 Xolmo'minova Bahora Abdujalolovna
	Frustratsiya holatining psixologik mohiyati va uni yengish mexanizmlari 426 Y. E. Sobirov
	Maktabgacha yoshdagi bolalarga ertaklarni hikoya qilishda motiv va syujetning tarbiyaviy ahamiyati ("Pahlovon Rustam" ertagi misolida) 430 Zulayxo Nazarova, Farangiz Mardiyeva
	Oliy ta'lim muassasalarining rasmiy veb saytlari sifatini oshirishda sun'iy intellektdan neft va gaz sohasida foydalanish muammolari 433 Tajetdinova Gulnara Abatbay qizi
	Развивать личностные качества учащихся на уроках географии 437 Шадиева Нигора Шариповна, Нуруллоева Нилуфар Рузимбоевна

MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTI VA OILA HAMKORLIGINI TIZIMLI YONDASHUV ASOSIDA BOSHQARISHNING PEDAGOGIK MEXANIZMLARI

Muxamatova Gulmira Erkinjon qizi
 "Maktabgacha ta'lim" yo'nalishi 2 kurs magistri

Annotatsiya: Mazkur maqolada zamonaviy pedagogik jarayonda maktabgacha ta'lim tashkiloti va oila hamkorligini samarali tashkil etish va boshqarish masalasi, maktabgacha ta'lim tashkiloti va oila hamkorligini tizimli yondashuv asosida ishlab chiqilgan pedagogik mexanizmlar hamkorlik jarayonining samaradorligini oshirishga xizmat qilishi, pedagogik mexanizmlar hamkorlik jarayonining izchil, maqsadga yo'naltirilgan va boshqariladigan bo'lishini ta'minlashi haqida fikr-mulohazalar yuritiladi.

Kalit so'zlar: Oila hamkorligi, tizimli yondashuv, pedagogik mexanizmlar, maqsadli-rejalashtirish mexanizmi, tashkiliy-muvofiqlashtiruvchi mexanizm, axborot-kommunikativ mexanizm, nazorat va monitoring mexanizmi, rag'batlantirish va refleksiya mexanizmi.

Abstract: This article examines the effective organization and management of preschool education and family collaboration in modern pedagogical practice, pedagogical mechanisms developed based on a systems approach to organizing preschool education and family collaboration contribute to the effectiveness of the collaboration process, as well as ensure its consistency, focus, and manageability.

Key words: family collaboration, systems approach, pedagogical mechanisms, goal-oriented planning mechanism, organizational and coordination mechanism, information and communication mechanism, control and monitoring mechanism, incentive and reflection mechanism.

Аннотация: В данной статье рассматривается вопрос эффективной организации и управления дошкольным образовательным процессом и семейным сотрудничеством в современном педагогическом процессе, педагогические механизмы, разработанные на основе системного подхода к организации дошкольного образования и семейному сотрудничеству, способствуют повышению эффективности процесса сотрудничества, а также обеспечивают его согласованность, целенаправленность и управляемость.

Ключевые слова: семейное сотрудничество, системный подход, педагогические механизмы, целеустремленно-плановый механизм, организационно-координационный механизм, информационно-коммуникативный механизм, механизм контроля и мониторинга, механизм стимулирования и рефлексии.

KIRISH

Bugungi kunda maktabgacha ta'lim tizimini rivojlantirish davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Ayniqsa, bolaning shaxs sifatida shakllanishida maktabgacha ta'lim tashkiloti va oila hamkorligi muhim pedagogik ahamiyatga ega. Ushbu hamkorlikni tizimli yondashuv asosida tashkil etish, tarbiya jarayonining samaradorligini oshirishda muhim omil bo'lib xizmat qiladi.

Oila – bolaning ilk ijtimoiy muhitidir. Maktabgacha ta'lim tashkiloti esa ushbu muhitni pedagogik jihatdan boyitadi. Agar bu ikki muhim ijtimoiy institut o'zaro uyg'un va tizimli faoliyat yuritsa, bolada ijtimoiy moslashuv, axloqiy tarbiya, nutq va intellektual rivojlanish yuqori darajada shakllanadi.

Shu sababli, maktabgacha ta'lim tashkiloti va oila hamkorligini tizimli yondashuv asosida ilmiy jihatdan o'rganish bugungi kunning dolzarb pedagogik muammolaridan biridir.

Zamonaviy pedagogik jarayonda maktabgacha ta'lim tashkiloti va oila hamkorligini samarali tashkil etish va boshqarish masalasi muhim ilmiy-amaliy ahamiyat kasb etmoqda. Chunki maktabgacha yoshdagi bolalar tarbiyasi jarayonida oila va ta'lim tashkiloti o'rtasidagi uzviy aloqadorlik bolaning shaxs sifatida har tomonlama rivojlanishini ta'minlaydi. Ushbu hamkorlikni maqsadga muvofiq tashkil etish va boshqarishda tizimli yondashuv metodologik asos sifatida namoyon bo'ladi.

Tizimli yondashuv maktabgacha ta'lim tashkiloti va oila hamkorligini alohida faoliyatlar majmui sifatida emas, balki yagona, yaxlit va boshqariladigan pedagogik tizim sifatida ko'rib chiqishga imkon beradi. Mazkur yondashuv asosida ishlab chiqilgan pedagogik mexanizmlar hamkorlik jarayonining samaradorligini oshirishga xizmat qiladi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Maktabgacha ta'lim tashkiloti va oila hamkorligi masalasi pedagogika fanida muhim ilmiy yo'nalishlardan biri hisoblanadi. Ushbu muammo turli davrlarda mahalliy va xorijiy olimlar tomonidan ijtimoiy-pedagogik, psixologik hamda metodik jihatdan tadqiq etilgan.

Tadqiqotchilar oilada shakllanadigan tarbiyaviy ta'sirlarning keyingi ta'lim bosqichlaridagi rivojlanishga bevosita ta'sir ko'rsatishini ta'kidlaydilar. Shu bilan birga, maktabgacha ta'lim tashkiloti ushbu jarayonni pedagogik jihatdan muvofiqlashtiruvchi va boyituvchi tashkilot sifatida baholanadi.

O'zbekiston olimlari va tadqiqotchilaridan F.A.Isomova, M.M.Akbarxo'jayeva, G.Xamidova, I.Xakimova va boshqalar bolalarni maktab ta'limiga tayyorlashda maktabgacha ta'lim tashkilotlari va oila hamkorligining ahamiyatini yoritgan.

Rossiya olimlari va tadqiqotchilaridan N.V.Korniyenko, I.N.Turygina, S.G.Shabaslar Rossiyada maktabgacha yoshdagi bolalar tarbiyasi va ota-ona bilan ishlash borasida ko'plab amaliy va nazariy ishlarida hamkorlik pedagogikasining turli jihatlarini tahlil qilinganlar.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mamlakatimizda ta'lim tizimini modernizatsiya qilish jarayonida maktabgacha ta'lim bosqichi alohida strategik ahamiyat kasb etmoqda. Chunki aynan ushbu bosqichda bolaning shaxs sifatida shakllanishi, ijtimoiylashuvi, intellektual va axloqiy rivojlanishining poydevori yaratiladi. Mazkur jarayonda maktabgacha ta'lim tashkiloti va oila hamkorligi muhim pedagogik omil sifatida namoyon bo'ladi.

So'nggi yillarda O'zbekiston Respublikasida ta'lim tizimini isloh qilish va uni xalqaro standartlar darajasiga olib chiqish masalalariga alohida e'tibor qaratilmoqda. Ayniqsa, maktabgacha ta'lim tizimini rivojlantirish davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biri sifatida belgilangan. Chunki maktabgacha ta'lim bosqichi bolaning shaxs sifatida shakllanishi, uning intellektual, axloqiy, estetik va jismoniy rivojlanishida muhim ahamiyat kasb etadi.

Bola shaxsining har tomonlama rivojlanishida oila va maktabgacha ta'lim tashkiloti asosiy ijtimoiy institutlar hisoblanadi. Oila bolaga dastlabki tarbiya, axloqiy qadriyatlar va ijtimoiy tajribani singdirsa, maktabgacha ta'lim tashkiloti ushbu jarayonni ilmiy-pedagogik asosda davom ettiradi. Mazkur ikki muhim institut faoliyatining uyg'unlashuvi va o'zaro hamkorligi ta'lim-tarbiya jarayonining samaradorligini belgilovchi muhim omillardan biridir.

Ilmiy-pedagogik tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, maktabgacha yoshdagi bolalar rivojlanishida ijobiy natijalarga erishish ko'p jihatdan tarbiyachi va ota-onalar o'rtasidagi hamkorlikning darajasi hamda sifatiga bog'liq. Biroq amaliyotda maktabgacha ta'lim tashkiloti va oila o'rtasidagi hamkorlik ko'pincha tizimsiz, epizodik va rejasiz tarzda amalga oshirilmoqda. Bu holat tarbiyaviy ta'sirlarning uzviyligi va izchilligini ta'minlashga to'sqinlik qilmoqda.

Mazkur muammoni bartaraf etishda tizimli yondashuv muhim metodologik asos sifatida namoyon bo'ladi. Tizimli yondashuv pedagogik jarayonni o'zaro bog'liq elementlar majmui sifatida o'rganishni nazarda tutadi. Ushbu yondashuv maktabgacha ta'lim tashkiloti va oila hamkorligini yagona pedagogik tizim sifatida tashkil etish imkonini beradi, shuningdek, ta'lim-tarbiya jarayonining barcha subyektlari faoliyatini muvofiqlashtirishga xizmat qiladi.

Bugungi kunda maktabgacha ta'lim tizimida ota-onalar bilan ishlashning turli shakllari mavjud bo'lsa-da, ularning aksariyati yetarli darajada tizimlashtirilmagan. Shu sababli hamkorlikning pedagogik mexanizmlarini tizimli yondashuv asosida ilmiy jihatdan asoslash, uning samarali modelini ishlab chiqish dolzarb pedagogik vazifa hisoblanadi.

Ilmiy-pedagogik tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, ta'lim-tarbiya jarayonida erishiladigan natijalar ko'p jihatdan tarbiyachi va ota-onalarning o'zaro hamkorlik darajasiga bog'liqdir. Biroq amaliyotda ushbu hamkorlik ko'pincha epizodik, tizimsiz va rejasiz tashkil etilmoqda. Natijada tarbiyaviy ta'sirlarning uzviyligi va izchilligi buzilmoqda.

Shu nuqtai nazardan, maktabgacha ta'lim tashkiloti va oila hamkorligini tizimli yondashuv asosida tashkil etish, uning pedagogik mexanizmlarini ilmiy asoslash dolzarb pedagogik muammo hisoblanadi. Tizimli yondashuv hamkorlikni yagona pedagogik tizim sifatida ko'rib chiqish imkonini beradi hamda ta'lim-tarbiya jarayonining samaradorligini oshirishga xizmat qiladi.

Tizimli yondashuv – bu pedagogik jarayonni o'zaro bog'liq elementlar majmui sifatida ko'rib chiqishdir. Ushbu yondashuvda ta'lim-tarbiya jarayoni yagona tizim sifatida baholanadi va uning barcha komponentlari o'zaro uzviy bog'langan holda faoliyat yuritadi.

Tizimli yondashuv zamonaviy pedagogikada ta'lim-tarbiya jarayonini murakkab, ko'p komponentli va o'zaro bog'liq tizim sifatida o'rganishga asoslangan metodologik yondashuv hisoblanadi. Mazkur yondashuvga ko'ra, pedagogik jarayon alohida elementlar yig'indisi emas, balki yagona yaxlit tizim sifatida namoyon bo'ladi.

Pedagogik tizimning asosiy tarkibiy qismlariga maqsad, mazmun, metodlar, vositalar, subyektlar va natija kiradi. Ushbu komponentlarning o'zaro uyg'unligi ta'lim-tarbiya samaradorligini belgilaydi. Maktabgacha ta'lim tashkiloti va oila hamkorligi ham ana shunday yaxlit tizim sifatida qaralishi lozim.

Tizimli yondashuv asosida tashkil etilgan hamkorlik:

- tarbiyaviy ta'sirlarning izchilligini ta'minlaydi;
- pedagog va ota-onalar faoliyatining uyg'unlashuviga erishadi;
- bolaning individual xususiyatlarini hisobga olish imkonini yaratadi.

Tizimli yondashuv asosida tashkil etilgan hamkorlik bolaning har tomonlama rivojlanishini ta'minlaydi.

Hamkorlikning ijtimoiy-pedagogik mohiyati shundan iboratki, u tarbiya jarayonida ijtimoiy institutlar o'rtasidagi uzviy aloqani ta'minlaydi. Ota-onalar pedagogik jarayonning faol ishtirokchisiga aylanganda, tarbiyaviy ta'sirlar yanada kuchayadi va izchil tus oladi.

Pedagogik tizim sifatida maktabgacha ta'lim tashkiloti quyidagi komponentlar: maqsad, mazmun, metod va vositalar, subyektlar (tarbiyachi, bola, ota-ona), natijadan iborat.

Maktabgacha ta'lim tashkiloti va oila hamkorligini tizimli yondashuv asosida boshqarish bir qator pedagogik mexanizmlar orqali amalga oshiriladi. Ushbu mexanizmlar hamkorlik jarayonining izchil, maqsadga yo'naltirilgan va boshqariladigan bo'lishini ta'minlaydi.

1. Maqsadli-rejalashtirish mexanizmi

Hamkorlikni boshqarishning asosiy mexanizmlaridan biri – maqsadli rejalashtirishdir. Unda maktabgacha ta'lim tashkiloti va oila hamkorligining umumiy maqsadi aniqlanadi hamda ushbu maqsadga erishishga yo'naltirilgan vazifalar belgilanadi. Rejalashtirish jarayoni qisqa, o'rta va uzoq muddatli istiqbolni qamrab olishi lozim.

2. Tashkiliy-muvofiqlashtiruvchi mexanizm

Mazkur mexanizm pedagoglar, ota-onalar va rahbariyat faoliyatini muvofiqlashtirishga xizmat qiladi. Tashkiliy mexanizm doirasida ota-onalar bilan ishlash shakllari, mas'ul shaxslar va ishchi guruhlar belgilanadi. Bu jarayon hamkorlikning tizimli ravishda amalga oshirilishini ta'minlaydi.

3. Axborot-kommunikativ mexanizm

Axborot almashinuvi hamkorlikni boshqarishda muhim ahamiyat kasb etadi. Tarbiyachilar va ota-onalar o'rtasida muntazam, ochiq va samarali kommunikatsiya yo'lga qo'yilishi zarur. Axborot-kommunikativ mexanizm ota-onalarni ta'lim-tarbiya jarayoniga jalb etish va ularning pedagogik faolligini oshirishga xizmat qiladi.

4. Nazorat va monitoring mexanizmi

Hamkorlik samaradorligini ta'minlashda monitoring va nazorat mexanizmi alohida o'rin tutadi. Ushbu mexanizm orqali amalga oshirilayotgan pedagogik faoliyat natijalari muntazam tahlil qilinadi va zarur hollarda tuzatishlar kiritiladi. Nazorat tizimi bolalarning rivojlanish ko'rsatkichlari bilan hamkorlik darajasini o'zaro bog'liq holda baholashni nazarda tutadi.

5. Rag'batlantirish va refleksiya mexanizmi

Rag'batlantirish mexanizmi pedagoglar va ota-onalarning hamkorlikdagi faoliyatga bo'lgan motivatsiyasini oshiradi. Refleksiya esa hamkorlik jarayonini tahlil qilish va baholash imkonini beradi. Ushbu mexanizmlar hamkorlikni doimiy ravishda takomillashtirishga xizmat qiladi.

Tizimli yondashuv asosida boshqarilgan hamkorlik jarayoni pedagogik jihatdan samarali bo'lib, u bolaning shaxsiy rivojlanishida ijobiy natijalarga olib keladi. Xususan, bolalarda ijtimoiy moslashuv, mustaqillik, muloqot madaniyati va axloqiy sifatlarning shakllanishi kuzatiladi.

Maktabgacha ta'lim tashkiloti va oila hamkorligi quyidagi asosiy yo'nalishlarda amalga oshiriladi:

- axborot almashinuvi va pedagogik maslahatlar;
- ota-onalarni ta'lim-tarbiya jarayoniga jalb etish;
- tarbiyaviy ishlarning uzviyligini ta'minlash;
- ota-onalarning pedagogik madaniyatini oshirish.

Mazkur hamkorlikni tizimli yondashuv asosida tashkil etish pedagogik jarayonning samaradorligini oshirish bilan birga, bolada ijtimoiy moslashuv, mustaqillik va mas'uliyat hissini shakllantirishga xizmat qiladi. Shuningdek, ota-onalarning pedagogik madaniyati oshadi, tarbiyachilar va ota-onalar o'rtasida o'zaro ishonch va hamkorlik muhiti shakllanadi. Bu esa maktabgacha ta'lim tashkilotida ta'lim-tarbiya jarayonining umumiy sifatini oshirishga xizmat qiladi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Maktabgacha ta'lim tashkiloti va oila hamkorligini tizimli asosda tashkil etish muayyan pedagogik shart-sharoitlarni talab etadi. Ushbu shart-sharoitlar ta'lim-tarbiya jarayonining maqsadga muvofiq, izchil va samarali tashkil etilishini ta'minlaydi.

Birinchi shart-sharoit – hamkorlik faoliyatining aniq maqsadga yo'naltirilganligi va rejalashtirilganligidir. Maktabgacha ta'lim tashkilotida ota-onalar bilan olib boriladigan barcha ishlar oldindan ishlab chiqilgan reja asosida amalga oshirilishi lozim. Bu reja ta'lim-tarbiya jarayonining umumiy maqsadlari bilan uzviy bog'liq bo'lishi zarur.

Ikkinchi shart-sharoit – pedagog va ota-onalar o'rtasida o'zaro ishonch va hamkorlik muhitini yaratishdir. O'zaro hurmat va ishonchga asoslangan munosabatlar samarali hamkorlikning muhim omili hisoblanadi. Tarbiyachi ota-onalarni faqat nazorat obyekti sifatida emas, balki pedagogik jarayonning teng huquqli hamkori sifatida qabul qilishi lozim.

Uchinchi shart-sharoit – hamkorlik jarayonida tizimli yondashuv tamoyillariga rioya etishdir. Bunda pedagogik faoliyatning barcha bosqichlari: rejalashtirish, amalga oshirish, nazorat va tahlil o'zaro uzviy bog'liq holda tashkil etiladi.

To'rtinchi shart-sharoit – ota-onalar bilan ishlashda zamonaviy pedagogik texnologiya va innovatsion shakllardan foydalanishdir. Seminar-treninglar, davra suhbatlari, pedagogik konsultatsiyalar va interaktiv mashg'ulotlar hamkorlik samaradorligini oshiradi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Maktabgacha ta'lim tashkilotida ota-onalar bilan olib boriladigan pedagogik ishlarni tizimli yondashuv asosida rejalashtirish, bunda hamkorlikning maqsadi, vazifalari, mazmuni va kutilayotgan natijalarini oldindan aniqlash, tarbiyachilarga ota-onalar bilan ishlash jarayonida innovatsion pedagogik texnologiyalar, interaktiv metodlar hamda trening shakllaridan foydalanish hamda ota-onalar bilan individual ishlash tizimini yo'lga qo'yish, bunda bolaning individual rivojlanish xususiyatlarini hisobga olish tavsiya etiladi.

Ota-onalarga maktabgacha ta'lim tashkiloti bilan hamkorlikni bolaning har tomonlama rivojlanishida muhim pedagogik omil sifatida anglash va pedagogik jarayonda faol ishtirok etish, pedagogik seminarlar va treninglarda muntazam qatnashish orqali o'z pedagogik bilim va ko'nikmalarini oshirish, bolaning tarbiyasi jarayonida maktabgacha ta'lim tashkilotida qo'llanilayotgan pedagogik talab va yondashuvlarga amal qilish tavsiya etiladi.

Maktabgacha ta'lim tashkilotida oila bilan hamkorlikni tashkil etishga mas'ul bo'lgan ishchi guruh yoki mas'ul shaxs faoliyatini yo'lga qo'yish, ota-onalar bilan ishlashga doir yillik va istiqbolli rejalarini ishlab chiqish va ularning ijrosini monitoring qilish, pedagoglar malakasini oshirish kurslarida oila bilan hamkorlik masalalariga alohida e'tibor qaratish tavsiya etiladi.

Tadqiqot natijalariga asoslanib, maktabgacha ta'lim tashkiloti va oila hamkorligini tizimli yondashuv asosida tashkil etish ta'lim-tarbiya jarayonining samaradorligini oshirishi aniqlandi. Shu bois, ishlab chiqilgan pedagogik model va metodik tavsiyalarni maktabgacha ta'lim tashkilotlari amaliyotiga joriy etish maqsadga muvofiq deb hisoblanadi.

Xulosa qilib aytganda, maktabgacha ta'lim tashkiloti va oila hamkorligini tizimli yondashuv asosida boshqarishning pedagogik mexanizmlari hamkorlik jarayonini samarali tashkil etishning muhim omili hisoblanadi. Ushbu mexanizmlarni amaliyotga joriy etish maktabgacha ta'lim tizimida ta'lim-tarbiya jarayonining sifatini oshirishga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Xasanova G.Q., Toirova G.A. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida tizimli yondashuv asosida pedagogik jarayonlarni tashkil etish va boshqarish // Scientific Journal Impact Factor. – 2022. – Jild 2, № 4.
2. NZ Taskarayevna Maktabgacha yosh davridagi bolalarda milliy xususiyatlarni shakllantirish yo'llari Oriental Art and Culture, 2020. II. B. - 79-85.
3. Mannopovna J.O., Uralovna J.F., Rahmatullayevna M.S. Formation of artistic perception of future teachers // International Journal of Psychosocial Rehabilitation. – 2020. – Vol. 24, No. 6. – P. 518–526.

4. ZT Nishonova, G Alimova Bolalar psixologiyasi va uni o'qitish metodikasi Toshkent-2003 yil, 2006
5. Jumanova F.U. Primary education in the Third Renaissance // Academic Research in Educational Sciences. – 2020. – Jild 1, № 4. – B. 238–243.
6. Jumanova F.U., Alfayzov S.A. Boshqaruv ilmiga sharq mutafakkirlarining ilmiy qarashlari // Academic Research in Educational Sciences. – 2021. – Jild 2, № 4. – B. 57–62.
7. Choriyeva D. Tarbiyachining pedagogik mahoratini oshirishda pedagogik texnikaning roli // Zamonaviy dunyoda pedagogika va psixologiya: nazariy va amaliy izlanishlar. – 2022. – Jild 1, № 24. – B. 101–103.
8. Chorlieva D.A. Bo'lajak tarbiyachilarning kasbiy mahoratlarini oshirish yo'llari. – Toshkent : Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti, – 385 b.
9. Chorlieva D. Improving students' readiness for pedagogical diagnostics of preschool children // European Journal of Research and Reflection in Educational Sciences. – 2020. – Vol. 8, No. 3.
10. Chorlieva D. Diagnostics as a branch of psychological and pedagogical knowledge and type of research activity of a teacher // European Journal of Research and Reflection in Educational Sciences. – 2020. – Vol. 8, No. 3.
11. Choriyeva D. Oila va maktabgacha ta'lim tizimida amalga oshiriladigan ijtimoiy vazifalar // Talqin va tadqiqotlar. – 2023. – Jild 1, № 32.
12. Чориева Д.А. Педагогик-психологик диагностика фаолияти билан шуғулланувчи шахсга қўйиладиган талаблар // Образование и инновационные исследования : xalqaro ilmiy-metodik jurnal. – 2022. – № 9. – B. 99–102. – DOI: 10.53885/edinres.2022.9.09.014
13. Чориева Д.А. Педагогическая диагностика в условиях дошкольного образования // Актуальные проблемы современного образования: опыт и инновации. – 2019. – B. 86.
14. Чориева Д.А. Методы и приемы работы с агрессивными детьми // Человек в современном мире: пространство и возможности для личностного роста. – 2021. – B. 152–161.
15. Maxmutazimova Y. The role of the kindergarten teacher in the formation of the child personality // Journal of Multidisciplinary Sciences and Innovations. – 2025. – Vol. 1, No. 1. – P. 546–548.
16. Maxmutazimova Y. Maktabgacha yoshdagi bolalarda kommunikativ kompetensiyani rivojlantirishda STEAM texnologiyasidan foydalanish // Maktabgacha va maktab ta'limi jurnali. – 2025. – Jild 3, № 1.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №1

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelmasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzirimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.